

de SLEUTELPOST

LVvP

2012-09

jaargang 52 - 191

**Leidsche Vereeniging van
Postzegelverzamelaars**

Opgericht 17 januari 1940

De eeuw der verlichting

*Pieter van
Musschenbroek*

*Cocos
Island*

Filatelistische huizenjacht in Leiden

Th. Weizenbach BBV.
Boekhouding, Belasting & Verzekering

Van Vollenhovenkade 5,
2313 GG Leiden
telefoon (071) 514 90 92

Verzorgt en adviseert:

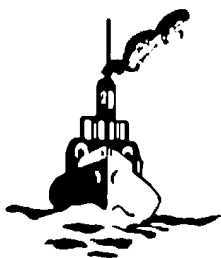
**Boekhoudingen, Belasting-
zaken & Verzekeringen**

Voor particulieren,
midden- en kleinbedrijf.

ING 275400
KNGF Geleidehonden te Amstelveen

Deze advertentie wordt gesponsord
door onze lid J. Kuijpers

POSTZEGEL- EN MUNTENHANDEL

HOLLANDS GLORIE

Camplaan 8, 2103 GW Heemstede
Tel.: (023) 547 74 44, fax (023) 529 16 05

Speciaal voor:

Verenigd Europa, D.D.R., Indonesië, Verenigde Naties,
West- en Oost-Europese landen.

Grote keus voor de motiefverzamelaar.

**MICHEL
hawid**

**IMPORTA
LINDNER**

**KA-BE
Leuchtturm**

periodieke uitgave van de

LEIDSCHE VEREENIGING VAN POSTZEGELVERZAMELAARS

opgericht 17 januari 1940 - inschr. K.v.K. Rijnland 40445982

1

de SLEUTELPOST

BESTUUR

voorzitter

vacant

U bent **dringend nodig**.

voorzitter a.i. - vice-voorzitter

P.J.J. de Poorter,

(015) 262 72 01

e-mail: peter.de.poorter@casema.nl

1e secretaris & ledenadministrateur

P.J. van de Kastelee,

(071) 888 94 05

e-mail: kasteeledrost@casema.nl

2e secretaris

H.A.C. Kamphuisen,

(071) 523 79 23

e-mail: hilbertsenior@planet.nl

penningmeester & redacteur

F. Hemelop,

(071) 521 29 38

e-mail: f.hemelop@wxs.nl

Postbank 39 09 26 t.n.v. Penn Leidsche
ver v Postzegel Verzamelaars

2e penningmeester

vacant

U bent **van harte welkom**.

administrateur rondzenddienst

J.J.M. Pieters,

(071) 576 17 26

Aankopen kunt u betalen met accept-
giro of op Postbank 51 04 85 t.n.v.

Adm rondzend LV v PV Leiden.

Rondzendnr vermelden s.v.p.

september 2012 - nr 191

jaargang 52

oplage 300

VEILING

W. de Wit,

(071) 531 06 86

H.D. Scheer,

(172) 588

170

e-mail: h.d.scheer@hccnet.nl

A.J. Flerig,

(071) 579 02 90

e-mail: flerig@ziggo.nl

Postbank 39 09 26 t.n.v. Penn Leidsche
ver v Postzegel Verzamelaars

ADVIESCOMMISSIE

W. Groenewegen

(071) 589 13 34

J.J.M. Pieters

(071) 576 17 26

PUBLIC RELATIONS

H.A.C. Kamphuisen

verdere gegevens hiernaast
onder 2e secretaris

AFDELING JEUGD

W. Hogendoorn,

(071) 541 87 41

e-mail: acp.hogendoorn@hccnet.nl

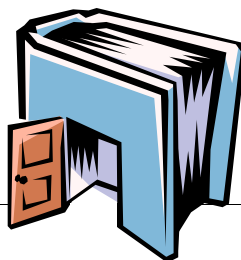
de SLEUTELPOST

redactie & productie

F. Hemelop,

(071) 521 29 38

e-mail: f.hemelop@wxs.nl

In deze editie:

Vaste rubrieken

Redactieve bijdrage	3
Agenda	4
Algemene informatie	5
Bijeenkomsten	5
Boeten rondzenddienst - Leenadressen	5
Opzegging lidmaatschap - Website	5
Van de voorzitter a.i. / Ledenmutaties	7
Uit de ledenvergadering	8
Activiteiten agenda - Nieuwe emissies	11
Adverteerders	omslag, 10, 14, 22

en verder ...

Bent ú jubilaris in 2012 ?	12
De Transorma postsorteermachine	13
Grote ledenwerfaktie, reprise voor 2015	14
De eeuw der verlichting - Pieter Musschenbroek	15
In Memoriam - C. (Kees) Ligtfoot	19
Cocos Island - Post van verre eilanden	21
Aan de bar (44 ?) en laatste keer ?	23
Resultaat enquête (4)	26
Dit is mijn postzegel (8a) - Hilbert Kamphuisen	28
Op filatelistische huizenjacht in Leiden	29
Filatelistigheden (41) - '1.000 kussen'	36

***bijgesloten: vellinglijsten van september
t/m november 2012.***

Deze keer is het blad niet zo dik als de twee vorige afleveringen. Met de 3e dinsdag in september in het achterhoofd moet ook de redacteur wat bezuinigen. Anders gaat 'mijn minister van financiën' - de penningmeester - misschien moeilijk doen. Dus slechts vier pagina's in kleur. Maar die vier zijn wel heel mooi: over geleerde heren en... ook nog eens geschreven door een geleerde heer. Hilbert Kamphuisen zorgde ervoor en - ongewild - ook voor een vervolg op 'Dit is mijn postzegel'. Na de vakantie was 'uw postzegel' (nog) niet in mijn brievenbus gevallen. 'Komt eraan', zegt u? Ook prima.

De inspirator voor het artikel van Hilbert - Willem Hogendoorn - heeft op een terras in Leiden 'filatelistisch' bier zitten drinken. Nee, niet op kosten van de vereniging. Gewoon omdat Willem de filatelie - steeds meer - vanuit een praktische invalshoek weet te benaderen. Zo kom je ook nog wat te weten over Leiden én op plekken waar je nog nooit geweest bent.

Ge van Albada heeft weer gesnuffeld op 'verre eilanden' en er een interessant verhaal over geschreven. Via internet kan je de hele wereld over voor weinig geld en zonder enge ziektes op te lopen.

Over internet: een interessante link is <http://www.postzegelontwerpen.nl/>. Ik haalde er de inspiratie vandaan voor 'Filatelistigheden'. Het is een leuke website om gewoon wat rond te kijken; vooral de tijdlijn geeft leuke mogelijkheden.

Graag nodig ik ú uit om ook eens een raakvlak met uw verzameling of verzamelgebied te beschrijven want nieuwe namen in 'de Sleutelpost' maakt het voor iedereen nog leuker. Begin met 'Mijn', ik bedoel 'Uw postzegel'.

Als service voor onze leden is een folder bijgevoegd om voortaan ons nieuwe onderkomen 'de Lepelaar' gemakkelijk te vinden.

Neem de folder mee op de fiets of in de auto, dan kan het niet mis gaan. Ga op de Kennedylaan niet de eerste weg links - de Bachstraat, maar neem de volgende: de Beethovenstraat. De Bachstraat is heel smal en zit vol verkeersdrempels; de Beethovenstraat heeft er maar twee. Let dus op: de zwarte pijltjes gewoon volgen.

Veel plezier met dit nummer,
Frans Hemelop

Overname van artikelen uit

de SLEUTELPOST

is toegestaan, mits met
(oorspronkelijke) bronvermelding en
toezending van een bewijsexemplaar.

Agenda

september 2012

- 24 bijeenkomst voor de jeugd
- 24 ledenbijeenkomst met veiling - **op maandag** -
in de nieuwe zaal 'de Lepelaar' - zie blz. 7 en
bijgaande folder

oktober 2012

- 1 bestuursvergadering
- 19/21 Postex 2012 in Apeldoorn - zie blz. 11
- 22 bijeenkomst voor de jeugd
- 22 ledenbijeenkomst met veiling - **op maandag** - en
aandacht voor de jubilarissen in 2012

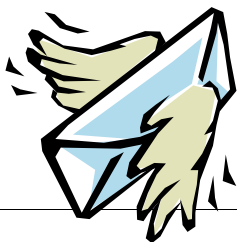
november 2012

- 5 bestuursvergadering
- 23 sluitingsdatum voor inlevering van kopij
voor **de Sleutelpost**, nr 192
- 26 bijeenkomst voor de jeugd
- 26 ledenbijeenkomst met veiling - **op maandag** !

... en alvast: december 2012

- 3 bestuursvergadering
- 10 verzenddatum van **de Sleutelpost**, nr 192
- 17 ledenbijeenkomst met verrassingsveiling
LET OP: de DERDE MAANDAG in december!

Zie ook: Activiteitenagenda op blz. 11

Algemene informatie

Bijeenkomsten

Onze maandelijkse bijeenkomsten hebben altijd een veiling, soms een dialezing of een andere attractie. Plaats: recreatiezaal Verzorgingshuis 'Rijn en Vliet', Aaltje Noordewierlaan 1 te Leiden.

We beginnen om 20.15 u., maar de zaal is al om 19.45 u. open, zodat u de gelegenheid heeft om de veilingkavels te bekijken of iets te ruilen.

Statuten, artikel 7

Opzegging van het lidmaatschap kan slechts geschieden voor 15 november van het lopend jaar.

Opzegging geschiedt door een schriftelijke kennisgeving aan de secretaris.

Website

<http://www.lvpv.nl>

Rondzenddienst

Bij overtreding van de voorschriften gelden de volgende boeten:

bij te laat betalen van de aankoop
€ 0,25 per dag;
de rondzending te lang vasthouden
€ 0,15 per dag en
bij verzenden van een aanmaning
€ 0,50 voor porti- & administratiekosten.

Leenadressen

fosforlamp en Willem de Wit
catalogi: (071) 531 06 86

watermerkzoeker

of signoscope: Frans Hemelop
(071) 521 29 38

literatuur: Bondsbibliotheek
Hoofdstraat 1,
3741 AC Baarn

Openingstijd:
elke woensdag van de
maand van 10 - 17 uur
en zaterdag 6 okt. en
1 dec. '12 van 10 - 12 u.
Telefoon tijdens
openingsuren:
(035) 541 25 26.

Van de voorzitter a.i.

Bent u ook weer lekker uitgerust en al dan niet door de zon gekleurd na een mooie vakantie?

Zo ja, dan kan ik u melden:

'Een nieuwe filatelische periode binnen onze vereniging breekt aan.'

Op een nieuwe ledenavond; de vierde maandagavond van de maand. En in een nieuw onderkomen!

Onze nieuwe residentie, let u op; is het restaurant 'de Lepelaar', gevestigd in de Apollotoren 2 te Leiden, 2324 DR (zaal op de begane grond).

En wat een toeval.

De naam Apollotoren doet mij deze week weer eens denken aan 20 juli 1969, toen om 02.56 uur de eerste mens een voet op de maan zette.

Na een landing op de maan met de Apollo 11 sprak de vorige week overleden Neil Armstrong, de volgende zin uit: "Dit is een kleine stap voor de mens en een enorme sprong voor de mensheid."

En dat gevoel van herinnering kreeg ik nou juist met naast mij een geopende Sleutelpost van juni 2012, nummer 2012-6, bladzijde 27.

Daar, op die bladzijde, ziet u vier pijltjes staan bij: Vacant voorzitter, dringend nodig vice-voorzitter, vacant 2e penningmeester, zeer dringend nodig penningmeester.

'Dit is een kleine stap voor de mens...'

En onmiddellijk moest ik aan een variant op deze woorden van Neil Armstrong denken: 'een kleine stap voor een lid, een enorme sprong voor de Leidsche Vereniging van Postzegelverzamelaars'.

U zult begrijpen waar ik op doel.

Want we hebben toch een fantastische vereniging, met een mooie nieuwe locatie, leuke ledenavonden en een geweldig clubblad en ook zeer goede bestuursleden, die nog actief blijven. De vereniging is financieel gezond en de sfeer binnen onze vereniging mag zeer goed genoemd worden.

Dus wat houdt ú tegen?

Met het zetten van een niet al te grote stap schrijft ook ú historie.

Wij gaan dus aftellen!

U bent hartelijk welkom in onze nieuwe zaal.

Restaurant 'de Lepelaar'
Apollotoren 2, Leiden
De zaal op de begane grond is
open om 19.30 uur.

Bereikbaar: buslijn 14 en 45.
Parkeerruimte is gelegen in de nabije
omgeving.

De hoofdingang heeft automatische
deuren; rechtsaf ligt het restaurant.
Garderobe en toiletten bevinden
linksaf in de gang aan de linkerkant.

**TIP: neem bijgaande
folder met u mee!**

Ik hoop u allen op de 4e maandag-
avond van de maand september weer
te zien in de Lepelaar en wens u nu al-
vast een boeiend en fantastisch filete-
listisch seizoen 2012-2013 toe.

Met hartelijke groet,
Peter de Poorter

Doet ú mee?
'Actie 2015'.
Kijk op blz. 14.

Aanschaf benodigdheden

Zoals u wellicht weet, kunt u via onze
vereniging een abonnement 'nieuwttjes'
afsluiten. Minder bekend is dat ook toe-
behoren zoals catalogi, insteekboeken,
albums, supplementen via de vereni-
ging kunnen worden aangeschaft.

Op alles krijgt u korting.
Heeft u interesse? Neem dan contact
op met W. Groenewegen.

☎ (071) 589 13 34

Ledenmutaties

Nieuwe leden:

Geen.

Overleden:

G. Bergman	Noordwijk aan Zee
C. Ligtvoet	Oegstgeest

Wij wensen de nabestaanden alle
sterkte om dit verlies te dragen.

Ledenbijeenkomst

19 juni 2012 - 48 aanwezigen

Opening

De heer De Poorter opent de vergadering om 20.15 uur. Hij heet allen welkom, in het bijzonder de ereleden Groenewegen, Hogendoorn, Pieters en Vijlbrief. De heer en mevr. Hemelop zijn wegens vakantie afwezig. Ook mevrouw A. Kleiboer en de heer Schilperoort hebben zich afgemeld.

Notulen vorige vergadering

De notulen zijn in de laatste Sleutelpost opgenomen. Zij worden ongewijzigd vastgesteld.

Ingekomen stukken/mededelingen

De secretaris heeft geen stukken. De voorzitter wijst er op dat het de laatste keer is dat we in de huidige locatie zijn. Het bestuur heeft de afgelopen twee maal al niet meer in het gebouw kunnen vergaderen. Deze werden gehouden bij de heer Pieters thuis. Hij dankt hem voor de gastvrijheid. Vanaf september zal onze bijeenkomst worden gehouden in 'de Lepelaar', Apollotoren 2. De dag gaat naar de 4^e maandag van de maand. Met de wijziging van locatie komt ook aan de eigen exploitatie van de bar een einde. De voorzitter dankt allen die eraan hebben meegewerkt om dat tot een succes te maken. Hij wil echter speciaal mevrouw Hemelop noemen, bij wie de bar 13 jaar in goede handen was.

In september zal zij in het zonnetje worden gezet.

Op de bestuurstafel liggen voor liefhebbers enig exemplaren van Collect. De verkoop van postzegelvelletjes met de Pieterskerk erop loopt goed. Tot nu toe zijn er 645 verkocht. Ook werden 110 oude velletjes verkocht.

Tot september kunnen nog kavels worden ingeleverd voor de kerstveiling.

Veiling

Deze loopt vlot: 38 kavels gaan retour.

Doe is een gooi Quiz

De quiz gaat dit keer over aardrijkskundige kennis. Wat zijn de hoofdsteden van de landen op de postzegel? Er zijn 19 leden die alle antwoorden goed hebben. Iedereen krijgt een prijs.

Halve euroloterij

De eerste prijs wordt gewonnen door mevrouw Ouwerkerk.

Rondvraag

Mevrouw Besseling prijst de activiteiten van de thematische vereniging aan. Geïnteresseerden kunnen het blad van deze vereniging inzien.

De heer Groenewegen maakt bekend dat is geconstateerd dat er weer iemand

(Vervolg op pagina 12)

Verslag rondzend- dienst 2011/2012

Door de enthousiaste medewerking van de onderadministrateurs en sectiehoofden, zijn wij weer in staat geweest om u een heel seizoen van rondzendingen te voorzien.

Ondanks een daling van de verkopen (volgens verwachting) hebben wij het seizoen af kunnen sluiten met een positief resultaat.

Enkele kanttekeningen

1. Er zijn nog steeds deelnemers, die de rondzendingen te lang vasthouden. Dit geeft irritatie bij de andere deelnemers die hierdoor minder rondzendingen krijgen.
2. Er is geconstateerd, dat zegels in de boekjes verwisseld worden. Verwisseling van zegels enz. is diefstal!

Als U iets merkt dit direct doorgeven aan het sectiehoofd of aan de administrateur.

3. Er zijn nog enkele deelnemers, die kleine bedragen met afzonderlijke acceptgiro's betalen. Dit kost ons extra geld. Graag met 1 acceptgiro of liever nog contant bij de rondzendlijst.

Er hebben 217 rondzendingen gelopen in 15 secties.

Alle boekjes met registratienummer 951 t/m 1.300 zijn retour inzender. Er zijn 300 nieuwe boekjes ingeleverd al dan niet voorzien van een omslag. Tot slot wil ik het team van medewerkers/sters hartelijk bedanken voor het vele werk, dat zij iedere keer verrichten.

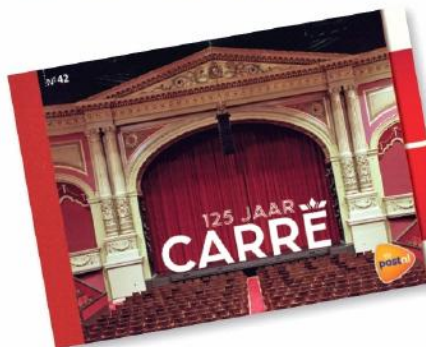
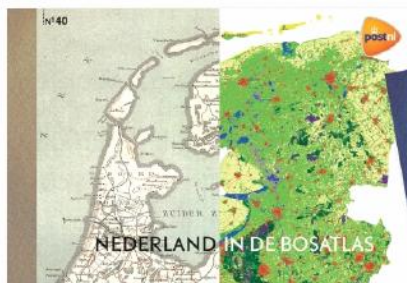
Jan Pieters
administrateur

LASTEN

Algemene kosten	Euro	85,00
Administratie kosten		51,94
Verzekeringskosten		101,05
Portikosten		18,60
Bankkosten		173,75
Voordelig saldo		381,90
		=====
Totaal	Euro	812,24
		=====

BATEN

Provisie	Euro	690,71
Winst rondzendboekjes		30,00
Rente		91,53
		=====
Totaal	Euro	812,24
		=====

Het mooiste van postzegels

De prestigeboekjes van PostNL geven een verrassende verdieping van de postzegelthema's. Het boekje van de buitenplaatsen uit de serie Mooi Nederland informeert u over de prachtige tuincomplexen van deze buitenplaatsen. Of het boekje van de Rundveerasen, dat achtergronden belicht van het wel zeer bijzondere

ontwerpproces van deze serie. Kortom, een abonnement op de prestigeboekjes Nederlandse postzegels, is zeker een verrijking van uw verzameling. Elk jaar verschijnen er zes nieuwe boekjes.

Als u via uw postzegelvereniging een abonnement afsluit, ondersteunt u daarmee tevens uw eigen vereniging.

Activiteiten agenda

11

Postzegelshow
POSTEX® 2012
Apeldoorn
19 oktober
20
21

Programma

vrijdag 19 oktober

- 10.00 uur Tentoonstelling geopend
- 11.00 uur Officiële opening van de tentoonstelling.
- 12.00 uur Taxaties op podium
- 17.00 uur Sluiting

zaterdag 20 oktober

- 10.00 uur Tentoonstelling geopend
- 14.30 uur Uitreiking Verenigingsblad-prijzen
- 15.30 uur Veiling jeugd op podium
- 17.00 uur Sluiting

zondag 21 oktober

- 10.00 uur Tentoonstelling geopend
- 10.30 uur Workshop Begeleiding Beginnende Exposanten vooraf brochure aanvragen!
- 15.00 uur Prijsuitreiking tentoonstelling
- 16.00 uur Sluiting

De Americahal ligt op het adres: Laan van Erica 50 te Apeldoorn.

Toegangsprijs : € 5 per persoon
korting met KNBF-ledenpas : € 1

Jeugd t/m 17 jaar : gratis

Parkeren : gratis

De bus brengt u gratis naar de Americahal en terug naar het station.

4.200 meter en goed verlicht

Nieuwe emissies

24 september

Stedelijk Museum Amstardam

vel met 10 versch. gegomde zegels
- € 5,00, waarde '1'

8 oktober

Kinderboekenweek

vel met 2 versch. gegomde postzegels
- € 2,50, waarde '5'

19 oktober

Dag van de postzegel

vel met 10 gelijke gegomde postzegels
- € 5,00, waarde '1'

6 november

Kinderpostzegels 2012

vel met 6 versch. gegomde zegels
- € 4,50, waarde '1'

20 november

Decemberzegels

vel met 20 stuks (10 verschillende) zelfklevende postzegels
- € 8,00, waarde '1'

Onder voorbehoud van wijzigingen,
druk- en schrijffouten

De prijs van het
velletje 2012
**‘Pieterskerk
‘500 jaar
mooi’**
is € 5,50
voor leden
en € 6,50
voor niet-leden.

Bent ú jubilaris in 2012?

De bronzen, zilveren en gouden draagspelden worden jaarlijks uitgereikt. Dit jaar is dat op 26 oktober. Omdat onze gegevens bijna compleet zijn, zullen wij in de loop van deze maand alle jubilarissen zelf benaderen.

Mocht u - ondanks al onze goede bedoelingen - niets van óns horen, meldt u zich dan vóór 12 oktober aan bij: Frans Hemelop.

☎ (071)5212938

✉ webmaster@lvpv.nl

het bestuur

(Vervolg van pagina 8)

bij de rondzending postzegels verwisselt. De rondzenddienst zal proberen uit te zoeken wie dit is. Allen wordt verzocht rondzendingen goed te controleren en onregelmatigheden te melden.

Gratis verloting

De heer Frankhuizen wint de eerste prijs

Sluiting

De voorzitter roept iedereen op aanwezig te zijn op maandag 24 september in de Lepelaar.

Verder dankt hij de barbezetting, die dit keer uit de gebroeders Anker bestaat. Daarna sluit hij de vergadering.

P.J. van de Kastelee

foto: Hilbert
Kamphuisen
19-6-2012

De gebroeders Gerrit en Kees Anker schrijven in juni 2012 historie.

In de reeks vrijwilligers sinds 1999 bemannen zij samen voor het laatst de bar.

Bep en Frans Hemelop zijn dan op vakantie in Wales en danken nu alle trouwe medewerkers.

De Transorma postsortoermachine

Een man die van groot belang is geweest voor de ontwikkeling van de Nederlandse postmechanisatie, is de postambtenaar J.J.M.L. Marchand.

Hij is vanaf 1898 werkzaam op het terrein van de sortering en expeditie van de briefpost en beschikt over een grote kennis van zaken.

Marchand - erg geïnteresseerd in techniek - komt op het idee het zware sorteerwerk door machines te laten verrichten.

Op eigen initiatief ontwikkelt hij een brieversortoermachine. Na jaren onderzoek krijgt hij rond 1920 patent op een principemodel.

Om zijn plannen uit te voeren, gaat hij samenwerken met de hoogleraar Ir J.C. Andriessen.

Een proefmodel wordt gebouwd bij N.V. de Pletterij vh. L.I. Enthoven & Co te Delft. De machine krijgt de naam Transorma, naar de beginletters van **t**ransporteren, **s**orteren, **M**archand, **A**ndriessen.

Demonstratie in museum:

Elk weekend en in de schoolvakanties!

Museum voor Communicatie

Zeestraat 82, 2518 AD Den Haag

T 070 - 330 75 00

E info@muscom.nl

Grote ledenwerf actie 2000, reprise. Nu voor 2015!

Guldens zijn nu euro's!

Kunt u het zich herinneren?

In het vorige nummer las u er alles over.

De ledenwerving heet nu 'Actie 2015', en loopt van 1 oktober 2012 t/m 31 december 2015, dik 3 jaar!

Helpt u ons uw vereniging (weer) te laten groeien?

Wij rekenen op u!

het bestuur

bij	ontvangt u	totaal
het 1e lid	bon € 5,00	€ 5,00
het 2e lid	bon € 6,00	€ 11,00
het 3e lid	bon € 7,00	€ 18,00
het 4e lid	bon € 8,00	€ 26,00
het 5e lid	bon € 9,00	€ 35,00
het 6e lid	bon € 10,50	€ 45,50
het 7e lid	bon € 12,00	€ 57,50
het 8e lid	bon € 13,50	€ 71,00
het 9e lid	bon € 15,00	€ 86,00
het 10e lid	bon € 16,50	€ 102,50

Voorschotense-Wassenaarse POSTZEGELHANDEL

Thema's: o.a. motoren, schepen, vliegtuigen, vogels en vuurtorens

J.W. Frisolaan 15 - 2252 HC - Voorschoten - tel.: 071-5619264

Wereldnieuwtjesdienst

Wij kunnen u alle nieuwe uitgiften van alle landen leveren: o.a. Nederland, Nederlandse Antillen, Aruba, Indonesië, België, Italië, Luxemburg, Duitsland, Kanaaleilanden, Zwitserland, Engeland, Ierland, Estland, Letland, Litouwen, Israël, Australië en Nieuw Zeeland.

Ook veel gebruikte zegels van Nederland, Nederlands-Indië en Curaçao.

U kunt uiteraard ook op thema geleverd krijgen: motoren, vliegtuigen, vogels, schepen en vuurtorens.

Albums

Wij kunnen u alle bekende merken leveren en hebben bijna alle artikelen van Davo en Importa in voorraad.

Voor muntenverzamelaars verkopen wij alleen accessoires.

Verzendkosten komen voor uw rekening.

**Op donderdag, vrijdag en zaterdag
zijn wij geopend van 10 t/m 17 uur.**

Onze website: <http://www.vph-wph.nl/>

De eeuw der verlichting

Pieter van Musschenbroek - 14-3-1672-19-9-1761

De achttiende eeuw wordt de eeuw der verlichting genoemd.

Dit danken wij niet aan Van Musschenbroek die de Leidse Fles ontwikkelde (aanwezig in het Boerhaave Museum te Leiden), maar aan de periode waarin men streefde naar meer licht (kennis) in de duisternis en geluk. Het was een Europese beweging die zich vanaf plm. 1670 verspreidde vanuit Engeland en Nederland over de rest van Europa.

Het doel was angst en bijgeloof te doen verdwijnen en de mens op zijn verstand, hart en wetenschappelijke intuïtie te laten vertrouwen.

Er kwam meer beweging en vooruitgang door nieuwe technische en natuurkundige ontwikkelingen, vooral ook door medische ontwikkelingen. Veel verschijnselen die voorheen aan goden, heksen of andere buitenaardse krachten werden toegeschreven,

werden zonder vrees met het verstand benaderd en experimenteel onderzocht.

De radicaal verlichte filosoof Spinoza (1632-1677) moet als eerste worden genoemd.

Ook Diderot (1713-1784) en Rousseau (1712-1778) leverden hun bijdragen. En Kant (1724-1804) mogen wij niet vergeten.

Er ontstond een periode van grotere mondigheid en kritisch denken.

De betekenis van de religie nam af. Vanaf 1780 stredden meer mensen voor vrijheid, gelijkheid en broederschap. Het oude systeem van ongelijkheid, vriendjespolitiek en corruptie werd ontmaskerd. Op alle gebieden, met name op het gebied van de literatuur verspreidde zich kennis en inzichten, maar ook in de politiek. Men werd mondig.

Pieter van Musschenbroek

Spinoza - Nederland - 1977

Diderot - Frankrijk - 1958

Kant - Duitsland - 1974

Rousseau - Frankrijk - 1956

Van Musschenbroek leefde in dit tijdperk, maar over zijn persoonlijk leven is niet zoveel geschreven. Hij kwam uit een familie van instrumentmakers. Zijn broer Jan werd instrumentmaker. Vooral wetenschappelijke instrumenten kregen veel aandacht; bijvoorbeeld luchtpompen, microscopen en telescopen.

Hij studeerde te Leiden waar Boerhaave een van zijn leermeesters was onder het motto: ('simplex sigillat verum') eenvoud is het kenmerk van de waarheid.

In 1715 werd hij medicus. Van 1716 tot 1719 praktiseerde hij te Leiden. Wat later behaalde hij zijn doctorsgraad in filosofie dat ongeveer gelijkstond met natuurkunde. In Leiden bezoekt hij o.a. Willem Jacob van 's Gravesande, een leerling van Newton en brengt diens denkbeelden en methoden als hoogleraar in de wis- en sterrenkunde in de praktijk, het nemen van proeven en waarnemen.

Duitslandwaarts

Frederik Willem van Pruisen, die in zijn jeugd in Nederland woonde nodigt Pieter uit om in Duisburg hoogleraar te worden in de wiskunde en de wijsbegeerte. Maar daarvoor bezocht hij in 1717 Engeland. Ook tegenwoordig kijken veel studenten, met name uit Leiden een poosje buiten de pieren.

Pieter ontmoette Isaac Newton, zo'n beetje de eerste de beste op het gebied van wetenschap. Hij onderging blijvend diens invloed.

In Duitsland komt hij in contact met de Nederlands sprekende Gabriel Fahrenheit. Het bezit van netwerken was ook al in die tijd enorm belangrijk, er werd in de 'hogere kringen' veel gereisd door heel Europa.

Newton - Duitsland - 1993

Utrechtwaarts

Op 7 juni 1723 door de Utrechtse bestuurders der stad benoemd tot hoogleraar in de wiskunde en de wijsbegeerte voor 1000 gulden per jaar. Hij gaf les in het 'theatrum', een collegezaal in de vorm van een half rond amfitheater met oplappende banken.

Zo'n zaal is ook nog te zien in het Boerhaave museum. Ook in gebouw 20 van het (toen) AZL beschikte de vakgroep neurologische wetenschappen nog over zo'n zaal, prachtig gebouwd van grenenhout. Het is mij destijds niet gelukt deze stijlvolle zaal te redden van de sloop. Ik heb er met veel plezier tal van colleges gegeven, samen met vele anderen.

Pieter doet in Utrecht, net als in Duisburg, veel sterrenkundige waarnemingen. Hij waagde zich ook aan meteorologisch onderzoek.

De simpele gevolgtrekking dat regen de rivierstanden beïnvloedde was nooit eerder (?) geconstateerd en dat vriesweer het varen ernstig kon vertragen was in die tijd ook nog niet doorgedrongen. Schippers deden hun voordeel met deze simpele constatering. Zijn werk was de voorloper van het KNMI in de Bilt, zagezegd.

Terug naar Leiden

In januari 1740 volgt zijn benoeming tot hoogleraar in Leiden. Pas in maart kan hij de reis per trekschuit beginnen

omdat de ijsgang van de strenge winter 1739-40 het varen belette.

Hij geeft les in wiskunde en wijsbegeerte en volgt in 1743 's Gravesande op en geeft dan tevens colleges in natuurkunde (filosofia naturalis), en vermoedelijk ook in plant- en dierkunde.

In 1745 vindt hij de Leidse Fles uit, een condensator waarmee het mogelijk wordt elektriciteit op te slaan (de eerste accu zagezegd).

Hiermee kunnen flinke schokken worden opgewekt, met name als men de positief geladen fles met een negatieve pool verbindt. Pieter heeft dan ook de nodige schokken ondergaan. In een brief beschrijft hij zo'n 'per ongeluk' en waarschuwt er ernstig voor.

De Leidse Fles - museum Boerhaave

Ook de Duitsers claimen de uitvinding van de 'Leidse Fles' en wijzen de eer toe aan Ewald Jurgen von Kleist die een paar maanden eerder (november 1745 versus januari 1746) onafhankelijk van Pieter met de uitvinding kwam. In ieder geval zorgde Van Musschenbroek voor een goed werkend model en de naam Leidse Fles bleef bestaan.

Ik heb niet kunnen vinden of Pieter ooit getrouwd is geweest of kinderen heeft nagelaten. Het is te hopen dat zijn DNA-profiel nog ergens in leven is.

Ik vermoed dat Pieter van Musschenbroek in onze tijd zeker een Nobelprijs zou hebben gekregen.

Nederland - 2011

Maar de benoemingen in 1734 als 'Fellow of the Royal Society of London' en zijn lidmaatschap van de 'Franse Academie van Wetenschappen' in hetzelfde jaar, zeggen genoeg.

Een mooie Nederlandse postzegel ter gelegenheid van het 375-jarig bestaan van de Universiteit van Utrecht 250 jaar na zijn dood is dan ook volkomen terecht.

Beter laat dan nooit; maar eigenlijk had Leiden dat initiatief moeten nemen.

Hilbert Kamphuisen
2^e secretaris LVvP.

Gebruikte Literatuur:

- *Veel bronnen op internet Google en Wikipedia.*
- *Herman de Lang, Vincent Icke, Canon van de natuurkunde, De grootste ontdekkingen van 100 belangrijke natuurkundigen, p.43-48. Uitgegeven door de Wetenschappelijke Bibliotheek, 2009, ISBN 9789085712350.*
- *Ik ben Willem Hogendoorn, oud-voorzitter van de Leidsche Vereniging van Postzegelverzamelaars zeer dankbaar voor zijn verzoek dit CV voor onze 'Sleutelpost' te schrijven en vervolgens de tekst kritisch te lezen en suggesties te doen voor bijbehorende postzegels.*

In Memoriam Cornelis (Kees) Ligvoet

1 juli 1928 - 6 juli 2012

Bijna - op 25 februari 2013 - zou Kees 60 jaar lid zijn geweest van onze 'vereniging'. Daarom zou Kees volgens onze traditie in oktober 2013 het beeldje de 'Gekroonde Man' in ontvangst hebben mogen nemen. Veel van deze 'Gekroonde' mensen hebben wij als 72-jarige vereniging nog niet; Kees zou de 7e worden. Helaas heeft Kees dat niet meer mogen meemaken.

In de rouwbrief lazen we - net na de vakantie en niet helemaal onverwacht - dat Kees op 6 juli is overleden. De tekst op deze rouwbrief was zeer toepasselijk.

"De dood bestaat niet.

De mensen sterven pas als ze vergeten zijn.

Zolang jij aan mij blijft denken,
zal ik altijd bij jou zijn."

Na al die - bijna 60 - jaren dat Kees veel betekende voor en enorm meeleefde met onze vereniging zullen wij hem zéker niet vergeten.

Als een van de eersten adverteerde hij in 1966 in ons prille verenigingsblad. Ook toen was iedere gulden welkom; als ondernemer wist Kees dat als de beste. Op veel van onze beurzen, tentoonstellingen en activiteiten was hij present. Toen Bep en ik in 2000 vrijwilligers zochten voor de bar die wij zelf moesten gaan verzorgen, was Kees een van de eersten die zich daarvoor meldde. Ruim 10 jaar deed hij mee, ondanks toenemende ouderdom, enkele 'ongelukjes' en verlies van concentratievermogen. Over dat laatste maakte hij zich al eerder zorgen. 'Ach Kees', zei Bep dan, 'dat komt door de narcose; dat moet slijten'. In die periode schopte Kees het - met zijn kornuiten aan hun vaste tafeltje in de zaal - tot 'lid van de rebellenclub'. Zij werden zo genoemd door Mr. X in het maandblad Filatelie, omdat het viertal een opvallend gezellige avond had. Kees bleef trouw 'op zijn post' bij de bar. Tot vorig jaar: Kees nam me apart en vertelde mij dat hij - helaas - niet meer aan de bar kon helpen. Toch was hij in 2011 nog 8 van de 10 keer aanwezig op onze bijeenkomsten.

Daarna is het allemaal snel gegaan en hebben wij afscheid moeten nemen van een vooral aardige man, zo eentje waarvan er meer zouden moeten zijn.

Wij wensen zijn vrouw Bep, zijn kinderen en kleinkinderen veel sterkte in de komende tijd. En troost, in het gevoel dat Kees nu vrij is en moge rusten in vrede.

Namens ons allen, Frans Hemelop

Afrika-Studiecentrum Leiden - 65 jaar

Op 12 augustus 2012 bestond het Afrika-Studiecentrum in Leiden 65 jaar. Het werd opgericht als 'Afrika-Instituut' waaruit later het Afrika-Studiecentrum (bibliotheek, documentatiecentrum, wetenschappelijk instituut) en het Netherlands African Business Council (eerst in Rotterdam, nu in Den Haag) voortkwamen. Het jubileum van het ASC wordt op allerlei manieren gevierd en ter gelegenheid van dit feestelijke jubileum is ook een postzegel uitgebracht.

Heeft u interesse in de activiteiten van het ASC? Kijk op www.ascleiden.nl. Wie postzegels wil bestellen kan contact opnemen met asc@ascleiden.nl.

Op het Leidse adres van het ASC, Wassenaarseweg 52, 3e verdieping, is een kleine tentoonstelling ingericht met van alle vijftig Afrikaanse gebieden die in 1947 postzegels hadden.

bron: <http://www.postzegelblog.nl/>

SLEUTELTJE

GRATIS TE PLAATSEN !

NIET alleen HIER, maar OOK op de WEBSITE !
Voor ieder lid - eens per jaar.

e-mail: webmaster@lvpv.nl of ☎ (071) 521 29 38

Cocos Island Isla del Coco

Post van verre eilanden (25)

De serie, die ondergetekende gedurende een aantal jaren in de Sleutelpost publiceerde, ging (en gaat) over post van 'verre' eilanden. Dat betekent in veel gevallen dat die eilanden dan ook daadwerkelijk bewoond zijn of waren, anders is de post ervandaan en naartoe immers zinloos! Soms zijn eilanden echter slechts gedurende een bepaalde tijd bewoond, denk aan personeel van weerstations of expedities.

Dit stukje is een beetje een uitzondering, het gaat namelijk over een eiland, dat onbewoond is, geen postkantoor heeft, maar wel op postzegels staat afgebeeld.

Het eiland heet Cocos island (ook wel 'Treasure island' in het Engels), maar in het Spaans 'Isla del Coco' (noot 1).

Het eiland ligt 532 km ten zuidwesten van Costa Rica in de Stille Oceaan (afb. 1a/1b).

Het is 'onbewoond'.

Eigenlijk is het wel een beetje bewoond, er lopen ongeveer 33 'park rangers' rond om de boel in de gaten te houden omdat er vooral veel stroopers voorkomen.

Het hoort sinds 1832 bij Costa Rica, en is sinds 1978 een nationaal park en sinds december 1997 'Beschermd Wereld Erfgoed' van de UNESCO.

afb. 1a en 1b

Zij is net 55 maar voelt zich 80.

De Nederlandse Hartstichting wil met voorlichting de kennis over hartfalen vergroten.

Daar hebben wij uw steun heel hard bij nodig.

Voor al onze activiteiten.

Wilt u meer weten over de Nederlandse Hartstichting ?

Informatielijn

0800 - 3000 300

Deze advertentie wordt gesponsord door ons erelid W. Groenewegen

Sponsor advertentie.

**Vrij !
Iets voor ú ?**

slechts € 20 per jaar.

Deze advertentie wordt gesponsord door ons lid W.I.E Owie ?

Samen voorop in de strijd

Steun het KWF
Kankerbestrijding.
GIRO 26000

Speciale actie? Geverslijn:
0900 - 20 20 041

€ 0,01 per minuut

Deze advertentie wordt gesponsord door
Bep en Frans Hemelop te Leiden

Issoria

wordt donateur!

rek.nr 892 838 426

Postadres en secretariaat:

Plantage 4, 2311 JC Leiden

telefoon : (071) 514 22 75

fax : (071) 513 76 50

e-mail : info@issoria.nl

www.issoria.nl

HOSPICE ISSORIA

Deze advertentie wordt gesponsord
door ons erelid L. Vijlbrief

Aan de bar (44?) en laatste keer?)

De laatste keer aan de bar?

V: Staat u hier nu nog?

A: Jazeker, maar nu alleen nog maar op papier.

V: Je wilt toch niet op Heintje Davids gaan lijken?

A: Nee hoor! Weg is weg, en ik blijf weg. In mei was ik voor het laatst in Rijn en Vliet.

V: Oh, ja, dat is waar ook, ik miste je al in juni.

A: Dat Frans en ik er in juni niet zijn is toch al 'ouwe koek'? Dat gaf Gerrit en Kees Anker de gelegenheid om weer - en nu voor de laatste keer - op te treden.

V: Ik zag ze daarnet op blz. 12 staan. Sinds 1999 hebben er toch veel meer leden achter de bar gestaan?

A: Volgens Frans zijn het er in die 13 jaar - met 17 vaste en nog hier en daar een behulpzame hand - ruim 20 geweest.

V: Dat is zo'n beetje een halve zaal vol!?

A: Ja, daar heb je gelijk in, en bijna 900 liter koffie.

V: Daar is vast wel wat van weggegooid, denk ik zo?

A: Ook daar heb je gelijk in, zo'n tien procent schat ik.

V: Zullen we maar niet gaan uitrekenen hoeveel bier, fris en wijn er in die tijd is opgedronken?

A: Nee, want Aaldert Idema leest dit ook, denk ik.

V: Aaldert Idema?

A: Aaldert is de baas van 'de Lepeelaar', je weet, waar we in september heen gaan.

V: Nou dan kan hij z'n voordeel er toch mee doen?

A: Je hebt alwéér gelijk! Maar dat is voor het laatst, hoor!

V: Logisch, dit is toch de laatste 'Aan de bar'?

A: Ik krijg de indruk dat Frans een kiertje open houdt.

V: Of broedt hij op wat nieuws?

A: Zou kunnen, hij doet er vaag over.

V: We zien wel. Maar waarom staat er een vraagteken achter 44, hierboven?

A: Geintje van Frans, hij kwam er achter dat in 2007 twee keer nummer 27 is gebruikt, dus eigenlijk is dit de 45e aflevering.

V: Volgens mij zit-ie alles te turven, geen wonder dat hij er onderhand eens mee wil stoppen.

A: Niet met 'de Sleutelpost', wel als bestuurslid.

V: En? Staan de nieuwe al klaar?

A: Ook daar wil hij niet veel meer over kwijt. Volgens mij zit-ie nu gewoon te wachten tot de juiste mensen opstaan.

V: Gelijk heeft-ie.

Heb ik nu eens het laatste woord?

(met dank aan Bep Hemelop)

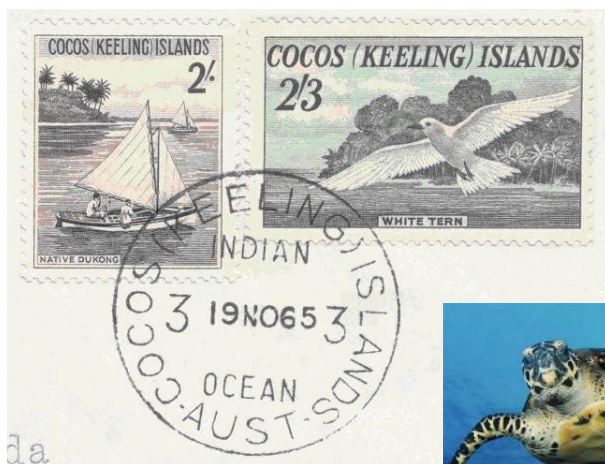
afb. 2

Even over de naam Cocos Island. Het kan namelijk wat verwarring geven, want bij Australië liggen de Cocos Eilanden (afb. 2), ook wel de Cocos (Keeling) eilanden genoemd. Die zijn wel bewoond en geven vanaf 1965 eigen zegels uit. (afb. 3).

Isla del Coco is één van het laatste stukje ongerept natuurgebied met een schat van flora en fauna op het eiland zelf en een enorme sortering dieren in de wateren eromheen, zoals de hamerhaai, reuzenroggen (gigant manta's), murenen, tuimelaars (een dolfijnen soort), kreeften, inktvissen, groene zeeschildpad en nog veel meer.

Op een speciale aerogram uit 1998 van Costa Rica (afb. 4) zijn de reuzenroggen van Isla del Coco afgebeeld.

afb. 3

Als toerist kun er naar toe om te duiken, maar u begrijpt dat toerisme maar mondjesmaat wordt toegelaten. Je kunt er alleen met de boot heen, waar je dan ook op moet verblijven, om de natuur niet teveel te bezwaren.

Ook de prijs is hoog, een weekje vanuit USA komt gauw op \$ 3.000.

afb. 4

Het eiland zelf is afgebeeld op postzegels van Costa Rica, o.a. op een zegel uit 1937 (afb. 5).

Ge van Albada

noot 1:
meer over Cocos Eiland en zijn natuur,
zie.: en.wikipedia.org/wiki/cocos_island

afb. 5

Resultaat enquête (4)

U ziet vervolg van 'Algemeen' en daarna het onderdeel 'Lidmaatschap'.

Voor het goede begrip

Er werden 98 formulieren ontvangen; 95 tellen mee i.v.m. geringe beantwoording van sommige delen.

In 1998 zijn er 180 ontvangen; de vergelijkende cijfers 1998 staan tussen haakjes.

Algemeen

Bezoek evenementen

Ruim 70% (in 1998: 63%) van de geënquêteerden bezoekt wel eens een filatelistisch evenement.

Tentoonstellingen:

- lokale	33,7%
- regionale	20,4%
- nationale	27,6%
- internationale	4,1%

Beurzen:

- lokale	33,7%
- regionale	27,6%
- nationale	32,7%
- internationale	7,1%

Uw belangstelling voor het **Museum voor Communicatie** (vroeger Postmuseum) is gedaald tot 13,3%.

Catalogi

Koploper, niet onverwacht, is de NVPH met 79,6 (1998: 84%).

Gevolgd door de - in populariteit stijgende - Michel 46,9% (1998: 33%).

De Yvert is nog steeds goede derde met 17,3% (1998: 23%).

De overige catalogi staan stabiel op een kleine 30%, maar worden slechts af en toe gekocht.

De papieren catalogus wint nog ruim van die op CD of online.

Waarom bent u lid?

Uw reactie, in volgorde van belang:

- deeln. rondzenddienst	68,4% (70%)
- vergaren kennis	63,3% (59%)
- kopen/inzenden veiling	60,2% (49%)
- bezoek bijeenkomst	50,0% (34%)
- ruilen, toch nog	bijna 13,3% (16%)

Bij de 13,3% (13,%) andere aanleidingen wordt het Maandblad Filatelie het meest genoemd.

Het is verheugend dat de aanleiding: bezoek aan bijeenkomsten - en ook veiling - zo sterk is gestegen.

Op de vraag 'wordt aan uw wens voldaan?', reageert u bij '**altijd**' samen met '**regelmatig**':

- deeln. rondzenddienst	49,0%
- vergaren kennis	56,1%
- kopen/inzenden veiling	32,7%
- bezoek bijeenkomst	42,9%
- ruilen	6,1%

Uw **verwachtingen** worden dus het beste waargemaakt bij:

- vergaren kennis	88,7%
- deeln. rondzenddienst	71,6%
- bezoek bijeenkomst	71,2%
- kopen/inzenden veiling	65,3%
- ruilen	46,2%

Bij 'ruilen' dus het minst.

De vraag over deelname aan de cursus begeleiding bij filatelie werd door slechts 4, van de 95 leden, bevestigend geantwoord. Jammer dat er zo weinig animo is voor een boeiende cursus.

Van u maakt 50,0% (1998: 61%) gebruik van een nieuwtjesdienst.

- Collectclub 36% (49%)
- reguliere handel 16% (23%)
- Wim Groenewegen 14% (6%)
- zustervereniging 0,1% (2%)

Andere nieuwtjesdiensten worden ook gebruikt: Zwitserland, België, Canada, Andorra en Israël werden genoemd. Samen met nog 14 andere mogelijkheden.

Het is duidelijk dat Wim Groenewegen nu namens de vereniging de nieuwtjes verzorgt

Filatelie

Het blijkt dat het maandblad redelijk tevreden lezers heeft.

Ruim 72% (67%) van u leest het blad altijd, ruim 17% (26%) regelmatig en 8% (5%) soms. Slechts één geënquêteerde zegt het blad nooit te lezen.

Hoe gebruikt u Filatelie?

Gebruikt u de informatie:
- om uw hobby te verbeteren/te verdiepen?
- bij aanschaf van zegels e.d.?
Koopt u bij adverteerders?

Uw oordeel over de kwaliteit van Filatelie loopt:

- van 10-8 42,9% (31,1%)
- van 7-6 51,0% (57,2%)
- van 5-4 2,0% (5,0%)
- van 3-1 1,0% (1,7%)

Tenslotte kiest voor het lidmaatschap **met** maandblad Filatelie 80,6% (1998: 83,3%), terwijl 15,3% (15,6%) wel **zonder** maandblad verder zou willen gaan. Let wel dit is de reactie van 95, is 40,8% van de leden.

Locatie

Hoewel wij inmiddels Rijn en Vliet hebben verlaten:

Van 1999 af vond 71% (26%) de locatie goed, 26% (33%) noemde redelijk, 2,6% (33%) matig en niemand (8%) kwalificeerde de locatie als slecht.

Het cijfer tussen haakjes was in 1998 het oordeel over 'de Zijl'.

Gezien de situatie na 1998 zijn de cijfers waarschijnlijk 'wat geflatteerd'.

In het volgende nummer het bestuur, de rondzenddienst en de veiling.

Frans Hemelop

Gebruikt u de informatie:	altijd	regelm.	soms	nooit
- om uw hobby te verbeteren/te verdiepen?	18,4	26,5	46,9	7,1
- bij aanschaf van zegels e.d.?	8,2	17,3	43,9	29,6
Koopt u bij adverteerders?	1,0	6,1	44,9	46,9

Gebruikt u de informatie - cijfers 1998:	altijd	regelm.	soms	nooit
- om uw hobby te verbeteren/te verdiepen?	21,1	28,9	39,4	6,1
- bij aanschaf van zegels e.d.?	12,8	18,9	38,9	25
Koopt u bij adverteerders?	3,9	10	45	37,8

it is *mijn* postzegel

8a

... en weet u waarom?

Vervolg: tandingsproblemen

Zoals ik in de vorige ‘Sleutelpost’ vertelde vind ik de Jubileumserie betreffende Koningin Wilhelmina uit 1923 de mooiste postzegelserie van Nederland. Ik verzamel deze als ze gestempeld zijn, liefst met een leesbare plaatsnaam en een ontcijferbare datum. De serie is in heel verschillende edities uitgegeven en kent 11 variabele tandingen van 11 bij 12,5.

Recent dacht ik twee zegels met tandingen te hebben gekocht voor 5 of 10 eurocent met een tanding die nog niet in de catalogus wordt vermeld.

Ook het postzegelmuseum in Den Haag was benieuwd en een afspraak kwam snel tot stand waarbij ik door twee tanding experts werd ontvangen. Zij gingen onafhankelijk van elkaar meten, riepen mij er nu en dan bij en we kwamen tot de overtuiging dat het toch geen aparte tanding was. Meten doe je zo maar niet!

Ik kreeg les in tandingmeten en vermoed dat zulks voor sommige van onze leden ook informatief is.

De postexperts gebruiken gewoon de slap kartonnen tandingmeter met al die witte streepjes en balletjes, net als wij. Elektronische automatismen komen er niet aan te pas, maar zij meten en hermeten wel met meer precisie.

Het gaat als volgt:

1. links beginnend na de 2e of 3e perforatie en doorgaan tot de rechter hoek, ook weer gaatje 2 en/of 3 overslaan.
2. de gaatjes vullen met de witte balletjes met behulp van een loupe (de tandingstreepjes leveren meer onnauwkeurigheid).
3. er mag geen enkel verloop ontstaan.
4. bij twijfel de procedure herhalen met andere, identieke zegels.

Ik voelde me wel een beetje een amateur, maar het was een vriendelijke, opbouwende les en de experts hadden nu en dan ook wel elkaars advies nodig.

Een hinderlijk probleem van deze Jubileumserie is de vele verschillende data waarop bepaalde waarden ‘bijgedrukt’ zijn. Het papier dat werd gebruikt is bij nieuwe emissies onwillekeurig op de drukmachine gelegd, de ene keer met de papervezel in verticale stand en de andere keer in horizontale stand en dat kan nu precies een half tandje schelen. Geen nieuwe tanding dus, maar wel een aangenaam en leerzaam bezoek. Zeestraat 78 in Den Haag, leuk om daar geweest te zijn.

Hilbert Kamphuisen

op filatelistische huizenjacht in Leiden

Ik had nooit kunnen bedenken dat ik op filatelistische huizenjacht in Leiden zou gaan.

Toch is het gebeurd, en met succes. Wilt u weten hoe dit allemaal kwam, lees dan op uw gemak hoe mijn vrouw en ik twee uur op de fiets in Leiden op zoek zijn geweest naar een huis met een trapgevel.

Internationale Briefmarken Messe in Essen

Van 12 t/m 14 april was er een Internationale Postzegeltentoonstelling in Essen (Dld). PostNL was hierbij aanwezig en gaf in verband met deze Internationale Briefmarken-Messe drie verschillende velletjes met persoonlijke postzegels uit.

Op de velranden zien we Nederlandse koeien. De persoonlijke postzegels op de velletjes hadden ook allemaal een typerend Nederlands tintje. Op het afgebeelde velletje staan zegels met het opschrift: Trapgevel Leiden, Zaanse Schans en Amsterdamse gevels.

Trapgevel Leiden

PostNL heeft dus een persoonlijke postzegel uitgegeven met daarop een huis in Leiden met een trapgevel. Bij het bestuderen van deze zegel kwam bij mij de vraag naar boven: 'waar staat dit huis in Leiden?'

De eenvoudigste manier om dit te vinden leek mij om in Leiden rond te gaan fietsen en alle geveltjes te gaan bestuderen.

Op een zonnige zaterdag ben ik samen met mijn vrouw op de fiets gestapt en zijn we op onderzoek uitgegaan, langs de Leidse singels en grachten. Na twee uur waren we het zat en besloten we om wat te gaan drinken in een café aan het water. En wat zagen we op nog geen 50 meter afstand van dit café? Ja hoor, het gezochte Leidse huis met de trapgevel van de persoonlijke postzegel. Als bewijs hebben we er een foto van gemaakt.

Bent u ook nieuwsgierig geworden waar het staat? Ga dan naar de Groenhazengracht 3 in Leiden.

Groen Haze

Al genietend van een biertje op het terras zat ik me af te vragen: ‘waar komt de naam Groenhazen vandaan?’ Ook daar ben ik achter gekomen. De Groenhazengracht is vernoemd naar Groen Haze, een bekende Leidse bordeelhoudster uit de 15e eeuw. De gracht werd toen in de volksmond Groen Haze gracht genoemd. Hier werd het rosse leven bedreven. Het buurtje van de Groenhazengracht werd ook wel de Billenburch genoemd. De prostituee Groen Haze woonde in het trapgevelpandje op nummer 3, en nam daar haar klanten ook mee naar toe. Eigenlijk heeft PostNL dus een oud bordeel op de postzegel gezet. Zou men zich daarvan bewust zijn?

Ontwerp van de Postzegel

Na mijn tweede biertje op het terras vroeg ik me af, hoe het ontwerp van de postzegel met de trapgevel tot stand gekomen was. Zou er een fotograaf op uitgestuurd zijn? Het antwoord is ‘nee’. Ik googelde op internet op ‘trapgevel Leiden’, en kreeg binnen één seconde de foto te zien die gebruikt is op de postzegel. Zie hier het bewijs. PostNL kwam hier dus wel heel gemakkelijk aan!

*Pand met lage trapgevel, 1e helft 17e eeuw,
gerestaureerd 1952.*

Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Overpeinzing

Na mijn derde biertje op het terras zat ik me af te vragen: 'waar ik op de fiets twee uur over deed, kon via internet in één minuut. Had ik niet beter thuis kunnen blijven?'

Ik keek over het bierglas en de bitterballen heen naar de bootjes die voorbij voeren en dacht: 'Op een zonnige zaterdag, lekker samen met je vrouw, fietsen in Leiden, veel van de stad zien, een filatelistische trapgevel ontdekken en een biertje drinken op een terras; dat was de enige goede keus! Mee eens, of zou u het via internet opgezocht hebben?'

Willem (en Wilma) Hogendoorn

LEIDSE POSTZEGELVERENIGING "DE POSTZEGELVRIENDEN"

TOEGANG VRIJ!

17 november 2012

NAJAARSBEURS

in 'Clubhuis KZ Danaïden'
'Montgomerystraat 50 te Leiden
van 10.00 uur - 16.00 uur.

Ruilmogelijkheid aanwezig.

informatie: ☎ (071) 531 25 97

MUSEUM..... SCHRIJF JIJ
VOOR..... NOG WEL EENS
COMMUNICATIE..... EEN ECHTE BRIEF?

Alles werkt!

Contact in de jaren '50 en '60
semi-permanent

Wie Alles werkt! binnenstapt, komt middenin de Haagse jaren vijftig en zestig terecht. Een tijd waarin contact maken lang nog niet zo vanzelfsprekend was. En zeker niet zo snel en makkelijk als dat nu is.

Museum voor Communicatie

Zeestraat 82, 2518 AD Den Haag

T 070 - 330 75 00

E info@muscom.nl

listigheden

Deze rubriek is de plaats voor uw misdruk, vreemd stempel, bijzondere knoeiwerkjes, rariteit, bizarre vondst, opmerkelijk artikel, et cetera. U kunt uw bijzondere bijdrage voor 'de Sleutelpost' van december inleveren tot en met 23 november 2012.

In dit nummer:

1.000 kussen

Aan het einde van de 19de eeuw kwam er vanuit Duitsland een nieuwe rage aanwaaien: de postzegeltaal. Door de manier waarop je een postzegel op een prentbriefkaart plakte, kon je geheime boodschappen aan elkaar doorgeven.

Een postzegel op zijn kop kon 'Ik bemin u' betekenen.

Prestigeboekje nr. PR5

Voorwaarde om deze boodschappen te kunnen begrijpen was natuurlijk dat beide geliefden dezelfde code hanteerden. Deze codes waren in boekvorm en als prentbriefkaart verkrijgbaar maar daardoor ook niet meer zo erg geheim. Niet zo (filate)listig dus.

Frans Hemelop

bron: www.postzegelontwerpen.nl

Naschrift van de redactie:

Na de vondst van dit artikel stond op www.postzegelblog.nl 'Postzegeltaal, Babylonische spraakverwarring?' van 'onze' Cees Janssen. Gaat dat zien !

Leidse Postzegel- en Muntenhandel

Vrouwensteeg 3, 2312 DX Leiden
Tel. (071) 512 32 33

*Reeds meer dan 60 jaar leveren wij
landen- en motief abonnementen van
nieuwe uitgaven van alle landen
van de wereld.*

Voor verenigingen en bedrijven
speciale kortingen.

*Tevens vragen wij doorlopend te koop
Verzamelingen en Partijen*

INKOOP
TAXATIES

VERKOOP
ADVIEZEN

De Leidse Vereeniging van Postzegelverzamelaars biedt u:

- **het Nederlands Maandblad voor Filatelie**
- **het eigen kwartaalblad 'de Sleutelpost'**
- **rondzenddienst, zowel als deelnemer en als inzender**
- **verkoop van uw materiaal op onze veiling - provisie 5%**
- **maandelijks ledenbijeenkomsten met veiling en deelname aan presentie- en halve-euro-loterij**
- **adviescommissie voor leden en erfgenamen**
- **jeugdafdeling vanaf 6 jaar**
- **eigen website: <http://www.lvpv.nl>**
- **gratis 'Sleuteltje' in 'de Sleutelpost'**
- **gratis lenen van de fosforlamp**
- **gratis lenen van de Yvert-/Michel-catalogus**
- **gratis lenen van de optische watermerkzoeker**
- **gratis deelname aan cursus Begeleiding bij filatelie**
- **gratis lenen van literatuur uit de Bondsbibliotheek**
- **kortingen bij aankoop filatelistische benodigdheden**